

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 720 02 Fogászati asszisztens

2022. április 06.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.*

6 pont

Nevezze meg az alábbi izmokat latinul, és jellemezze azokat röviden!

rágóizom – *musculus masseter*. Erős izom az arc oldalsó részén a járomív és a külső állkapocs szöglet között. Fejlettsége az arcforma kialakításában is szerepet játszik. Összehúzódása a szájat zárja.

halántékizom – *musculus temporalis*. A halántéktájról legyező alakban húzódik a mandibula izomnyúlványaihoz. A legerősebb szájzáró izom.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.

4 pont

Írja le a következő szakkifejezések magyar jelentését!

hyperaemia: ...*helyi vérbőség*...

oligaemia: ...*keringő vérmennyiség csökkenése*...

ischaemia: ...*helyi vértelenség*...

haemorrhagia: ...*vérzés, a vér kilépése az erekből*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.*

4 pont

Soroljon fel a sterilizáló eljárások közül négyet!

- *autoklávozás hagyományos autoklávban*
- *hőlég-sterilizálás (cirkulációs)*
- *gázsterilizálás (sterilizálás formaldehiddel)*
- *plazmasterilizálás*
- *oldatban történő hideg sterilizálás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **5 pont**
Párosítsa az összetartozó fogalmakat és meghatározásokat! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. sterilizálás
 2. aszepszis
 3. fertőtlenítés
 4. infekciókontroll
 5. higiénés kézfertőtlenítés
-
- A. Olyan szabályok, eljárások alkalmazása, melyek megakadályozzák a fertőzések átvitelét.
 - B. A beteg szervezetétől minden mikroorganizmus távol tartása, vagyis csíramentes, csíraszegény környezet teremtése.
 - C. Csíramentesítés.
 - D. A kórokozók számának csökkentése azok elpusztításával, szaporodásuk gátlásával, vagy fertőzőképességük megszüntetésével.
 - E. Tranziens flóra elpusztítása.

1.–...*C*..., 2.–...*B*..., 3.–...*D*..., 4.–...*A*..., 5.–...*E*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. **6 pont**
Hasonlítsa össze a hepatitis B és hepatitis C fertőzést a megadott szempontok alapján! Töltse ki az alábbi táblázatot!

Szempont	hepatitis B	hepatitis C
Lappangási idő	<i>45-180 nap</i>	<i>14-180 nap</i>
Tünetek/ Jellemzők Írjon kettőt- kettőt!*	<ul style="list-style-type: none"> - <i>fáradtság</i> - <i>étvágytalanság</i> - <i>sárgaság (szemfehérje, bőr)</i> - <i>fejfájás</i> - <i>világosabb széklet</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>döntően tünetszegény, tünetmentes, enyhe lefolyású</i> - <i>csak ritkán jelentkezik sárgaság</i> - <i>általános tünetek (fáradtság, fáradékonyság)</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.

4 pont

Húzza alá az elsősegélynyújtásra vonatkozó helyes megállapításokat!

- A légzés vizsgálata 1 percig tart.
- Gerincsérülés gyanúja esetén a fej mozgatása helyett az áll előreemelésével lehet a szabad légutat biztosítani.
- Hármas érzékeléssel vizsgáljuk a légzés meglétét.
- Magyarországon a 107-es, vagy az egységes európai 112-es hívószámon lehet a mentőket riasztani.
- Mentőhívás során meg kell adni a segélykérő telefonszámát, mivel további információra is szükség lehet.
- Életveszélyes állapotra utal a szürkéssápadt-fakófehér verejtékes arc, a szapora pulzus.
- Motoros sérült esetén a bukósisakot minél hamarabb el kell távolítani a fejről, mert csak így lehet megállapítani, hogy van-e légzése.
- Az eszméletlen beteget kemény alapon hanyatt fektetve helyezük el.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

7.

5 pont

Írja be a táblázatba a kifejezések latin megfelelőjét!

magyar	latin
külső	<i>externus</i>
felületes	<i>superficialis</i>
távolabbi	<i>distalis</i>
háti	<i>dorsalis</i>
bal	<i>sinister</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.*

4 pont

Soroljon fel az intramuscularis gyógyszerbejuttatás indikációi közül négyet!

- *a gyógyszer szájon át való beadása lehetetlen*
- *a hatóanyag a bélben elbomlana, vagy nem szívódna fel*
- *a betegnek hányingere van, vagy hány*
- *a gyomor-bél rendszer tehermentesítése*
- *gyorsabb hatás elérése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.

3 pont

Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

Milyen alakú a metszőfogak koronája?

...véső alakú...

Hol található a fognyak?

...a korona és a gyökér találkozásánál...

Hogy nevezzük a gingiva két fő részét?

...gingiva propria és gingiva marginalis...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.*

3 pont

Írja le a sinusperforatio lehetséges tüneteit!

- *az extrakciós sebből levegővel kevert habos vér ürül*
- *szájöblítéskor a víz az orron át kifolyik*
- *orrfúvásakor a levegő a perforációs nyíláson át a szájüregbe kerül*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.*

6 pont

Soroljon fel a fogászati sürgősségi ellátás körébe tartozó beavatkozások közül hatot!

- *a fogak friss baleseti sérüléseinek elsődleges ellátása (visszahelyezés, sínezés, gyógyszeres kötés, foghúzás)*
- *a fogból kiinduló gyulladások ellátása (fog üregének megnyitása, foghúzás)*
- *a fogmedergyulladás, bölcsességfog körüli gyulladt lágyrész-szövetek konzervatív kezelése*
- *a szájüregen belüli tályog megnyitása*
- *a nyelést vagy/és légzést akadályozó idegentest eltávolítása*
- *a szájnyálkahártya és az ajak akut gyulladásos megbetegedéseinek gyógyszeres ellátása*
- *állkapocs-ficam visszahelyezése*
- *a frissen tört állcsont nyugalomba helyezése*
- *a háromsztatú ideg által kiváltott roham helyi érzéstelenítéssel történő csillapítása*
- *bármilyen eredetű szájüregi, vagy szájüreg környéki vérzés csillapítása (tampon, fedőkötés, véralvadást fokozó gyógyszerek helyi alkalmazása, varrat)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.

4 pont

Húzza alá az alábbi felsorolásból a fogászati izolálással kapcsolatos helyes megállapításokat!

- A fogak izolálásának célja, hogy a tömőanyag jobban megtapadjon a kialakított üregben.
- A felső fogak izolálásánál a vattarollnit az áthajlási redőben, illetve a vestibulumban helyezzük el.
- A kofferdam izolálás megnöveli a kezelési időt.
- A sebészi maszk csak akkor véd hatásosan, ha a felső szélében lévő keskeny fémlemez az arcunkhoz igazítjuk.
- Az exhaustor helyes használatával a lágyrészeket is eltarthatjuk.
- A parotisrollni közepén fémmerevítő szál található.
- A műanyag nyálszívó megfelelő fertőtlenítés és sterilizálás után újra felhasználható.
- A kofferdam izolálás előnye, hogy kisebb a félrenyelés és az aspiráció esélye.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

13.

5 pont

Sorolja fel a fogászati kezelőegység kézi darabjait!

- *turbina*
- *egyenes darab*
- *kék színnel jelzett normál könyökdarab*
- *zöld színnel jelzett lassított könyökdarab*
- *piros színnel jelzett gyorsított könyökdarab*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

7 pont

Írja le a nagyőrlőfogak latin megnevezését! Ismertesse azok jellemző tulajdonságait!

Latin megnevezés: *dentis molares*

Jellemzői: Írjon hatot!*

- *mindegyik kvadránsban 3-3 található*
- *a felső- és alsó nagyőrlők alakjukban különböznek egymástól*
- *az első nagyőrlő a legerősebb, a második gyengébb, a harmadik a bölcsességfog, ami általában csökevényes*
- *felső fogak esetében rágófelszínükön négy erős gumó van*
- *alsó fogak esetében rágófelszínükön öt erős gumó van*
- *a gumók között keresztbarázda húzódik*
- *gyökereikkel szilárdan rögzülnek a fogmederben (alveolus)*
- *a felső nagyőrlők háromgyökerűek (két vestibularis, egy palatinalis gyökér)*
- *az alsó nagyőrlők kétgyökerűek (egy medialis, egy distalis gyökér)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.*

2 pont

Ismertesse az orális egészség fogalmát!

A szájüreg kemény és lágy szöveteinek fájdalommentessége, mindennemű panasz, elváltozás, rendellenesség, betegség vagy daganat hiánya.

16.

6 pont

Csoportosítsa a fogak szerkezeti rendellenességeivel kapcsolatos megállapításokat a megadottak szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. hypoplasticus és hypomineralisatio típusai vannak
2. általában a tej- és a maradó fogazat is érintett
3. a zománc generalizált rendellenessége
4. sárgás-barnás, áttetsző fogak jellemzik
5. sárgásbarna puha zománc jellemzi
6. a letöredezett zománc a dentin gyors kopásához vezet

Dentinogenesis imperfecta jellemzői: ...2., 4., 6....

Amelogenesis imperfecta jellemzői: ...1., 3., 5....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

17.

6 pont

Egészítse ki az orthodontiai eltérésekkel kapcsolatos táblázat hiányzó részeit!

Orthodontiai eltérés	Kialakulás oka
frontfogak protrúziója	<i>gyermekkorai rossz szokások (ujjszopás)</i>
nyitott harapás	<i>nyelvlökéses nyelés</i>
nyitott harapás, felső frontfogak protrúziója	<i>szájlégzés</i>
mesial-, distalharapás	<i>túl alacsony, vagy túl magas fektetés</i>
fogtorlódás, occlusió rendellenességek	<i>korai tejfog extractio, maradó fogak hiánya</i>
csont-, fogfejlődési zavar	<i>anyagcsere-betegségek</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.

6 pont

Sorolja fel a fogszabályozás diagnosztikai lépéseit!

- *anamnéziszfelvétel*
- *klinikai vizsgálat*
- *funkcionális vizsgálat*
- *orthodontiai vizsgálat*
- *mintaelemzés*
- *röntgenvizsgálatok*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.

3 pont

Húzza alá az égett területek felmérésére szolgáló 9-es szabály alapján felnőttek esetén a 27%-nak megfelelő testtájakat!

- a törzs elöl és egy felső végtag
- a gáttájék és egy felső végtag
- egy felső végtag és a fej+nyak
- egy felső és egy alsó végtag
- a törzs hátul és a fej+nyak
- két felső végtag

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.*

4 pont

Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

Mi a panorámafelvétel?

Olyan felvételi technika, ahol egy felvételen az alsó és/vagy a felső állcsont a fogakkal együtt panoráma-szerűen (áttekintő kép) látható.

Hogyan csökkenthető a sugárterhelés a felvétel készítése során? Írjon hármat!

- *megfelelő diaphragma alkalmazásával*
- *megfelelően beállított expozíciós idővel*
- *védőeszközök alkalmazásával (ólomkötény, filmtartók)*
- *a filmérzékenység növelésével*
- *tökéletes beállítási és megjelenítési technika alkalmazásával*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.*

3 pont

Ismertesse Edward H. Angle occlusiós diagnosztikai rendszerének alapját!

A fogazati anomáliák rendszerezéséhez Angle occlusiós rendszere az állcsontok és a fogívek mesiodistalis viszonyait veszi alapul. A reláció sarokköve az első nagyőrlők találkozása. A felső hatosok helyzetét veszi normálisnak, így az eltérés az alsó hatosok helyzetéből adódik. A hatosok találkozását alapul véve három osztályt különböztet meg.

22.*

4 pont

Írja le a megadott szakkifejezések jelentését és meghatározását!

Psalidodontia

Jelentése: *Ollóharapás.*

Meghatározása: *Az európai ember normális harapási formája. A záróharapásban (centralis occlusio) a felső metszőfogak 1-2 mm-t takarnak az alsókból.*

Overbite

Jelentése: *Metszőfog-túlharapás.*

Meghatározása: *Záróharapásban a metszőfogak takarásának mértéke az alsófogakból. Normálérték kb.: 2 mm.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)